



בש"פ 7575/19 - נימר אלעברה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7575/19

לפני: כבוד הרשם רון גולדשטיין

המבקש: נימר אלעברה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

**בקשה להארכת מועד לנקיטת הליך; תשובת
המשיבה מיום 17.11.2019**

החלטה

1. זוהי בקשה להארכת מועד להגשת בקשת רשות ערעור על פסק-דין של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע מיום 15.5.2019 בעפ"ג 70462-11-17 (כבוד סגן הנשיאה א' ביתן-השופטים י' עדן-ג' שלו) (להלן: פסק-הדין). המדינה מתנגדת לבקשה.
2. המבקש הורשע בבית משפט השלום, על פי הודאתו, בעבירות מס שונות ונדון לעונש של תשעה חודשי מאסר בפועל. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי על חומרת העונש. בפסק-דין של בית המשפט המחוזי הוקל עונשו של המבקש והוטל עליו עונש של חמישה חודשי מאסר בפועל. בפסק-הדין נקבע, בין היתר, כי עונש המאסר שהוטל על המבקש בבית משפט השלום אכן הולם את חומרת העבירות שבביצוען הודה. אולם, אך בשל מצבו הבריאותי של המבקש והקושי הצפוי לו מאחורי סורג ובריח, קבע בית המשפט המחוזי שיש להקל במידת מה בעונשו ולהעמידו על חמישה חודשי מאסר.
3. על פסק-דין זה מעוניין המבקש להגיש בקשת רשות ערעור לבית משפט זה ולצורך כך הוא עותר לקבלת ארכה מתאימה. טענתו המרכזית של המבקש היא כי מאז מתן פסק-הדין חלה התדרדרות משמעותית במצבו הרפואי. המבקש מדגיש בהקשר זה כי



הנתונים החדשים אשר נוגעים למצבו הרפואי לא עמדו בפני בית המשפט המחוזי וכי בנסיבות העניין קמה הצדקה ל-"הערכת מצב עדכנית, לרבות תסקיר משלים של שירות המבחן, ושיקול מחדש בשאלת נחיצות עונש המאסר והשלכותיו במקרה חריג זה". המדינה, כאמור, מתנגדת לבקשה. יצוין כי בד בבד עם הגשת הבקשה להארכת מועד עתר המבקש לעיכוב ביצוע עונש המאסר, וזאת בשים לב לכך שתחילת ריצוי העונש קבועה ליום 20.11.2019, בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי.

4. כלל הוא- כידוע - כי בית המשפט רשאי להאריך את המועד להגשת הליך ערעורי בפלילים (סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982). לצורך מתן ארכה בפלילים לא נדרש המבקש להציג "טעם מיוחד" (היא אמת המידה למתן ארכה בהליכים אזרחיים), ודי כי יבסס קיומו של "טעם ממשי המניח את הדעת". בהקשר זה ישקול בית המשפט, בין היתר, את משך האיחור; את ההצדקה הנטענת לאיחור; ואת סיכויי הלכאוריים של ההליך העיקרי (ראו למשל בש"פ 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל (25.7.2006)). חשוב להבהיר כי על אף הגישה המקלה בפלילים הרי שהכלל הוא שגם בדין הפלילי יש להקפיד על קיום המועדים הקבועים בחוק, וממילא הארכת מועד לא תינתן כדבר שבשגרה.

5. בחנתי ושקלתי את טענותיו של המבקש ואף שאיני מקל ראש במצבו הרפואי כלל ועיקר - לא ראיתי להיעתר לבקשה.

הבקשה להארכת מועד הוגשה כחצי שנה לאחר מתן פסק-הדין, כלומר - מדובר באיחור ניכר ומשמעותי המציב בפני המבקש משוכה משמעותית. טענתו המרכזית של המבקש הינה כי בעת האחרונה חלה התדרדרות במצבו הרפואי (והוא צירף לעניין זה אישורים רפואיים שונים מן השבועות האחרונים). במילים אחרות המבקש טוען כי "נסיבות מאוחרות" לפסק-הדין, הנוגעות למצבו הרפואי, הן אלה המצדיקות את מתן הארכה המבוקשת. בבש"פ 9090/15 פלוני נ' מדינת ישראל (21.1.2016), אשר בו נדון מקרה דומה, עמדה כבוד הרשמת (כתוארה דאז) ל' בנמלך על אופן הבחינה של בקשות להארכת מועד הכוללות טענות כגון דא, בציינה באותו עניין כי:

"[חלוף המועד להגשת הערעור משנה את נקודת האיזון. נסיבות החיים הן כידוע דינאמיות ומתן אפשרות להעלות בכל שלב טענות חדשות הנשענות על נסיבות המאוחרות לגזר הדין ולתקופת הערעור עליו, תיפגע באופן ניכר בעקרונות הוודאות והסופיות עליהם נשענת שיטתנו המשפטית. על כן, כמדיניות משפטית בקשת ארכה המבוססת על נסיבות מאוחרות כאמור יש לבחון מתוך גישה מצמצמת, וככלל, ולמעט מקרים חריגים ביותר, לא יהא בנסיבות מאוחרות אשר התרחשו לאחר שהמועד להגשת הערעור חלף כדי להצדיק מתן ארכה, ויש לנתב את הטענות בעניין לאפיקים אחרים, בהתאם להוראות הדין.

(שם, פסקה 2; כן ראו פסק-הדין בערעור על החלטת כב' הרשמת (הערעור נדחה) בבש"פ 660/16 פלוני נ' מדינת ישראל (31.1.2016))

גישה מצמצמת זו מקובלת עליו ולאחר שעיינתי עיין היטב במסמכים הרפואיים שצירף המבקש איני סבור כי המקרה דנן נמנה עם אותם מקרים חריגים בהם ראוי ליתן ארכה מחמת "נסיבות מאוחרות", משמע איני סבור כי טענתו של המבקש בדבר החמרה במצבו הרפואי (לרבות המסמכים שצירף) מבססים "טעם ממשי המניח את הדעת" לאיחור הממושך בהגשת ההליך.



6. בהקשר זה יצוין תחילה כי הבקשה כלל לא נתמכה בתצהיר. כמו כן, וכאן עיקר: המבקש לא הבהיר בבקשתו מה מנע ממנו להגיש את ההליך הערעורי לבית משפט זה (או למצער, בקשת ארכה להגשתו) בד בבד עם בקשות שונות לעיכוב ביצוע שהוגשו על ידו לבית המשפט המחוזי (ראו בקשות לעיכוב ביצוע מיום 8.8.2019, מיום 27.8.2019 ומיום 30.10.2019). יצוין כי מעיון במערכת "נט המשפט" עולה כי הבקשות לעיכוב ביצוע שנדונו בפני בית המשפט המחוזי הוגשו על רקע בקשת חנינה שהגיש המבקש לכבוד נשיא המדינה אשר נסמכה על טעמים הנוגעים למצבו הרפואי. עיון במערכת "נט המשפט" מוסיף ומעלה, כי בקשת החנינה נדחתה ביום 28.10.2019. הנה כי כן, המבקש בחר באופן מודע לפסוע בנתיב של בקשות לעיכוב ביצוע, לצד בקשת חנינה לכבוד נשיא המדינה, ופנה לערכאת הערעור רק לאחר שכל פניותיו אלה נדחו. לא ברור מה מנע מהמבקש לנקוט, במקביל, הליך ערעורי לפני בית משפט זה או למצער, להגיש בקשת ארכה להגשת הליך ערעורי כאמור. יובהר בהקשר זה כי הגשת בקשת חנינה אינה עוצרת את מירוץ המועדים להגשת הליך ערעורי (השוו, בש"פ 10806/05 אדרי נ' מדינת ישראל (14.12.2005)). אבהיר כי אפילו אניח שחלה התדרדרות במצבו הרפואי של המבקש בשבועות האחרונים ממש (ולעניין זה צירף המבקש אישורים רפואיים מחודש אוקטובר 2019 וחודש נובמבר 2019), הרי שמצבו הרפואי הכללי של המבקש אינו בגדר "נתון מפתיע" ולמעשה סוגיית מצבו הרפואי של המבקש עמדה בליבת פסק-דין של בית המשפט המחוזי (שניתן כאמור עוד ביום 15.5.2019) והיא זו שהובילה להקלה המשמעותית בעונשו. אכן, כפי שציינה המדינה בתשובתה לבקשה להארכת מועד, מהמסמכים הרפואיים עולה כי מזה שנים מצבו הרפואי של המבקש אינו טוב, לדאבון הלב, ולא מדובר בגדר נסיבה חדשה. לא למותר לציין כי במכתב שנשלח לבאי-כוח המבקש ממשכן הנשיא ביום 28.10.2019, שבמסגרתו הודע להם על דחיית בקשת החנינה, הובהר בין היתר כי "נסיבותיו האישיות של מרשכם, לרבות מצבו הרפואי המורכב, הובאו בפני הערכאות המשפטיות שדנו בעניינו וזכו להתחשבות בגזר הדין. מעיון בבקשה ובמסמכים אשר צורפה לה לא עולות נסיבות חדשות ומיוחדות אשר לא עמדו בפני הערכאות" (המכתב צורף כנספח לבקשה לעיכוב ביצוע שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי ביום 30.10.2019 [ההדגשה שלי - ר' ג']).

7. עוד יצוין כי טענותיו של המבקש כי פסק-דין של בית המשפט המחוזי לא אזכר תסקיר מסוים שהוגש בעניינו ביום 12.6.2018, כמו גם טענות נוספות שמעלה המבקש כנגד פסק-הדין בגדר בקשת הארכה שלפניי - אינן מצדיקות אף הן את מתן הארכה המבוקשת. מבלי להביע עמדה באשר לטענות אלה, ברי כי מדובר בטענות ערעוריות מובהקות, שאינן מושפעות מ"נסיבות מאוחרות" לפסק-הדין. לא ניתן כל הסבר מה מנע מהמבקש להעלות טענות אלה בפני ערכאת הערעור במסגרת המועדים הקבועים בחוק. עוד יצוין, מבלי להקל ראש במצבו של המבקש, כי על פני הדברים נראה שסיכוייה הלכאוריים של בקשת רשות הערעור, העוסקת בחומרת העונש שהושת על המבקש, אינם נחזים להיות גבוהים ואינם מצדיקים אף הם את הארכת המועד המבוקשת.

8. נוכח כל האמור לעיל, הבקשה נדחית. ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע שהוגשה בהליך דן והיא נמחקת בזאת.

ניתנה היום, י"ט בחשוון התש"ף (17.11.2019).

רון גולדשטיין, שופט
ר ש ם